

Додаток до українського
тижневика „Слово“ ч. 2 (9)

УКРАЇНСЬКІ
КОЛЯДКИ ТА ЩЕДРІВКИ

ОЙ, ВИДИТЬ БОГ

Ой, видить Бог, видить Творець,
ІЦо мир погибає,
Архангела Гавриїла
В Назарет посилає
Возвістити в Назареті —
Стала слава у Вертепі:
Тріє царі несуть Христу дари.

Ливан, злато і кадило
Йому принесоша;
А вошедши во храмину,
На коліна впадоша.
Ірод вельми засмутився,
ІЦо Христос-Цар народився,
Пішов Ірод аж до аду
К Люциперу на пораду.

А від аду повертає —
Плаче Ірод і ридав,
Свої слуги розсилає,
Христа вбити шукав,

Слуги наказ виповняють —
Малих дітей убивають.
Десять тисяч і чотири
Малих дітей загубили.
Плаче мати і ридав —
Ірод діти убиває.
«Не плач, мати, й не ридай,
Сліз своїх не проливай».
«Як же мені не тужити —
Побив Ірод мої діти».

Ірод діти убиває
І об камінь розбиває,
Гострим мечем розсікає,
Кров невинну проливає,
Кров невинну розливає,
Христа вбити шукав.
А ми цього не смутімся,
Рожеству Його вклонімся.
Ми Рождству поклонімся,
Христу Богу помолімся.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ

Бог предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь
І утішився.

В Вифлеемі народився.
Месія, Христос наш
І Пан наш для всіх нас,
Нам народився.

Ознайомив то. Ангел Божий:
Наперед пастирям,
А вчера звіздарям
І земним звірям.

Діва Сина породила,
Звізда ста, де Христа,
Невіста Пречиста,
Сина зродила.

Тріє царі йдуть со дари,
До Вифлеєм міста,
Де Діва Пречиста
Сина повила.

Звізда їм ся об'явила
В дорозі о ьюзі,
При волі, при ослі
Ім ознайомила.

Тріє царі, де ідете?
Ідемо в Вифлеєм
З желаннєм, покоєм,
І повернемся.

Іншим путем повернули,
Погану, безстидну,
Безбожному Іроду,
Не повинулись.

Йосифу. Ангел мовить,
н З Дитятком і з Матков,
З бидлятком, з ослятком,
Най ся хоронить.

Слава Богу заспіваймо,
Честь Сину Божому
І Пану нашому
Поклін віддаймо.

ЗДИБАВСЯ МІСЯЦЬ

Здивався місяць та з дрібним дощем,
славен еси, наш милій Боже на небеси!
А місяць каже: — »Нема над мене,
як я окроплю жито-пшеницю,
жито-пшеницю, усю ярницю«.

А місяць каже: — »Нема над мене,
як я освічу гори-долини,
гори-долини — святу землю,
святу землю, добрій людик«.

НЕБО І ЗЕМЛЯ

Небо і земля, небо і земля нині торжествують,
Янголи люди, янголи люди, весело празнують,
(Приспів): Христос родився, Бог воплотився, янголи співають,
Царі витають, поклін оддають, пастирі грають,
Чудо, чудо повідають.

Во Вифлеемі (2) весела новина:
Чиста Діва (2) породила Сина. (Приспів)
З восток три царі (2) тоді приїдоша,
Смирну і ливан (2) і золото приносять. (Приспів).
Янголи служать (2) рожденному Царю,
І во Вертепі (2) творять Його волю. (Приспів).
«В небі рожденний» (2) і ми заспіваймо,
Вишньому Богу (2) поклін ~~воздаймо!~~ (Приспів).

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

Нова радість стала,
ІЦо на небі хвала:
Звізда ясна над вертепом
Увесь мир осіяла.
Пастушки з ягнятком
Перед тим Дитятком,
Навколінця припадають
Царя Бога восхваляють.
Ой, Ти, Царю, Царю,
Небесний шафарю!
Даруй літа щасливій
Цього дома господарю.

ЧЕРЕЗ ПОЛЕ ШИРОКЕЕ

Через поле широке, через море глибоке,
Божа Матір Сина несе, з Йосифом розмовляє,
Туди ішла — Сина несла; назад іде — та й шукає.
Назад іде та й шукає, Петра, Павла зустрічає.
Петра, Павла зустрічає, а третього Миколая.
Петра, Павла зустрічає і питає:
«Ой, ти, Петре, Ой, ти, Павле! Не бачили Сина моого?»
Петро каже: «Я не бачив». Павло каже: «Я не знаю».
Миколай каже: «Стійте, братці! Пречистій ви признайтесь!»
Взяли Суса та на муки, — розпинали на хрест руки.

ДИВНАЯ НОВИНА

Дивная новина: нині Діва Сина,
породила в Вифлеємі, Марія є дивна (2).
Не в царській палаті, а в убогій хаті,
Во пустині, во ястині, а всі будуть знати (2).
Яко Діва іста, Марія Пречиста,
І рождає і питає його, як невіста (2).
На руках тримав, його сповиває,
Всемогущим Создателем своїм називає (2).
Каже: Божий Сину, будь зі мною вину,
Бо Ти вибрав єси за Матір, лиш мене єдину (2).
О, необіменний! О, непостижимий!
Спи спокійно, рости скоро, Младенце блаженний! (2)
На Тебе надію, Сину мій, імію:
Туди й мене, де Сам будеш, візьмеш, милосердне (2).
Скажи, Правосуддя, де хто з вірних буде,
Да зі мною перед Тобою, стануть ції люді (2).
Будем Тя молити, усердно просити,
Даровать нам в Твоїм царстві, во вік віку жити (2).

ПО ВСЬОМУ СВІТУ СТАЛА НОВИНА

По всьому світу стала новина:

Діва Марія Сина родила,

Сіном притрусила, в ясла положила

Господнього Сина.

Діва Марія Бога просила:

«В що ж би я Сина свого сповила?

Ти небесний Царю, пришли мені дари

Цього дома господарю».

Зішли янголи з неба до землі,

Принесли дари Діві Марії:

Три свічі воскові ще й ризи шовкові

Ісусові Христові.

Осіяла звізда з неба до землі

І зійшли янголи к Діві Марії,

Поють Божі пісні Господній Невісті,

Радості приносять.

ІДЕ ЗВІЗДА ЧУДНА

Іде звізда чудна з востока на півднє,

Над Вертепом сіяє, трьом царям путь являє (2).

Шедше тріє царі, несуть Христу дари,

Ірод же їх закликає: «Куди йдете» — їх питав (2).

Янгол їм віщає, на путь встановляє:

«Іним путем ідіте, до Ірода не йдіте» (2).

Ірод це почувши, вельми засмутився,

ІЦо в городі Вифлеємі, Христос народився (2).

Слава Рожденному, Дитяті Малому,

Спаси мир — чоловіка на вічні віки (2).

. НА ОРДАНСЬКІЙ РІЧЦІ

На орданській річці, тиха вода стояла,
Ой, там Мати Божа Йусуса Христа купала.
А скупавши у шовкове повила,
А сповивши у ясельця поклала.
А над тими яслами сірі воли стояли,
На свята Дитятко своїм духом дихали.
На святе Дитятко, своїм духом дихали,
Поки Йусуса Христа із яселець узяли.
Взяли Йусуса Христа на престолі поклали,
А коло престолу три янголи літали,
А коло престолу три янголи літали.
Та все вони «Херувимів» співали.
Та все вони «Херувимів» співали,
На захід-сонця троє царів їхали.
Ой, перший цар Йусусом Христом найменував,
А другий цар Божим миром мирував.
А другий цар Божим миром мирував,
А третій цар квіточками дарував.
Ой, це тая квіточка, що перший день Рожества,
А щоб було мирові хрещеному радісно!

ДНЕСЬ ПОЮЦЕ

Днесе поюще, купно іграймо, Царя рожденного всі да восхваляймо!
Поюще і чтуще, слава в вишніх глаголюще!
А Йосип і Марія Діва, услухавши од янгола жива: (Приступ).
«Пойми отрока і Матір його, біжи в Єгипет от проклятого».
Цар на осляті в Єгипет ступає, Ірод військо своє розсилає.
Був би убієн Цар нарожден, од Марії Діви днесь аоплощен.
Приступіте до Младенця Того і послухайте розуму Його.
У руках — квітки, на головах — вінки, будете мати на всі аінч

ВОЗВЕСЕЛІМСЯ

Возвеселімся всі разом нині,
Христос родився в бідній ясцині;
Послідним віком став чоловіком,
Всі утішайтесь на землі.

Котрий весь світ збавив від ада,
Від него вічна всім нам відрада,
За то Вишньому, Богу святому
Пісні співайте согласно.

Всі утішайтесь на землі гойно,
Хвалу віддайте Йому пристойно,
Пожаданому, з неба даному,
Котрий весь світ днесь відкупив.

Пісні співайте согласно, мило,
І торжествуйте всі разом щиро,
Слава во вишніх, а мир для
Весело світу звіщаймо. [нижніх

ВО ВИФЛЕЄМІ

Во Вифлеємі нині новина,
Пречиста Діва зродила Сина,
(2) В яслах сповитий, поміж бидляти,
Спочив на сіні Бог необнятний.

За світлом зірки, десь аж зі сходу
Йдуть три владики княжого роду,
(2) Золото, дари, кадило, миро,
Враз з серцем ширим несуть

Вже Херувими славу співають,
Ангельські хори Пана витають,
(2) Пастир убогий несе, що може,
ІЦоб подарити Дитяtko Божe.

Ісусе милий, ми небогаті, [в офіру.
Золота дарів не можем дати,
(2) Но дар цінніший несем від мира,
Це віра серця і любов ширя.

А ясна зоря світу голосить,
Месія радість світу приносить,
(2) До Вифлеєма спішіть всі нині,
Бога звитайте в бідній Дитині.

Глянь оком милим, о Божий Сину,
На вкраїнську землю і її родину,
(2) Зішли їй з неба дар превеликий
ІЦоб Тя славили у вічну віки.

ВИТАЙ, ІСУСЕ

Витай, Ісусе, з Пречистої Діви Зродженій.

Витай нам, Боже, у людськім тілі З'явленій. (2)

Ти добротою над всіми красший Синами,

І милосердя границь не має над нами. (2)

Ти в славі рівний Отцю і Духу Святому,

Чому ж зійшов Ти до нас в укритті Такому? (3)

Днесь твоєї слави ніхто не видить в ястини,

А Твоя сила сухої не зломить Билини. (2)

А Ти на нужду і на терпіння й не глянеш,

Но чим убожший, тим нам дорожший ся станеш. (2)

Ти тою покорою з нас грішні здіймеш окови,

А в наших серцях заложиш царство любови. (2)

О Агнче Божий, ми Тя о тое днесь просим,

І наші серця Тобі на жертву приносим. (2)

Не опусти їх з Своєї святої опіки,

Царствуй в них радо з Отцем і Духом навіки. (2)

ОЙ, В ЕРУСАЛИМІ РАНО ЗАДЗВОНИЛИ

Ой, в Єрусалимі рано задзвонили,

ІЦедрий вечір, добрий вечір,

добром людям на здоровля!

Ой, сів Христос вечеряти,

ІЦедрий вечір... і т. д.

Ой, прийшла до нього та Божая Мати.

ІЦедрий вечір... і т. д.

Сідай, сідай, Мати, з нами вече-

ІЦедрий, вечір... і т. д. Гряти!

Ой, спасибі, Сину, за цю вечероньку!

ІЦедрий вечір... і т. д.

Ой, дай мені, Синку, золотій ключі,

ІЦедрий вечір... і т. д.

Треба рай і пекло та поодмикати,

ІЦедрий вечір... і т. д.

ДОБРИЙ ВЕЧІР ТОБІ

Добрий вечір тобі, пане господарю: Радуйся!

Ой, радуйся земле, Син Божий народився!

Застеляйте столи та все килимами. Радуйся!

Ой, радуйся земле, Син Божий народився!

Та кладіть колачі з ярої пшениці. Радуйся!

Ой, радуйся земле, Син Божий народився!

Та прийдуть до тебе три празники в гості. Радуйся!

Ой, радуйся земле, Син Божий народився!

Ой перший же празник — Святе Рождество. Радуйся!

Ой, радуйся земле, Син Божий народився!

А другий же празник — святого Василя. Радуйся!

Ой, радуйся земле, Син Божий народився!

А третій же празник — святе Водохреща. Радуйся!

Ой, радуйся земле, Син Божий народився!

ЧИ ДОМА, ДОМА, БІДНАЯ ВДОВА?

Чи дома, дома бідная вдова? Славен єси!

Славен єси, наш милий Боже на небеси!

Немає дома, пішла до Бога. Славен єси!... і т. д.

ІЦо вона діє? Золото сіє. Славен єси!... і т. д.

ІЦо від випечки, на сиріточки. Славен єси!... і т. д.

Четверик вівса, зверху ковбаса. Славен єси!... і т. д.

А мішок гречки, на вареники. Славен єси!... і т. д. *

ОЙ, У ПОЛІ ПРИ ДОРОЗІ

Ой, у полі при дорозі, ІЦедрий вечір, добрий вечір,
Там Василько сіно косить, „ „ „
Сіно косить, коню носить, „ „ „
Ой, пий, коню, ой їж коню! „ „ „
Буде тобі три дороги; — „ „ „
ІЦо першая — до батенька, „ „ „
А друга — до матінки; „ „ „
А третя — до дівчини; „ „ „
До батенька — по шапочку, „ „ „
До матінки — по сорочку; „ „ „
До дівчини — по хусточку. „ „ „

ОЙ, СИВАЯ ТА І ЗОЗУЛЕНЬКА

Ой, сивая та і зозуленька,
ІЦедрий вечір, добрий вечір, добрим
людям на здоровля!
Усі сади та і облітала,
ІЦедрий вечір... і т. д.
А в одному та і не бувала,
ІЦедрий вечір... і т. д.
А в тім саду три терени,
ІЦедрий вечір... і т. д.
А в першому — красне сонце,
ІЦедрий вечір... і т. д.
У другому ясен місяць,
ІЦедрий вечір... і т. д.
А в третьому дрібні зірки,
ІЦедрий вечір... і т. д.
Ясен місяць — пан господар,
ІЦедрий вечір... і т. д.
Красне сонце — жона його,
ІЦедрий вечір... і т. д.
Дрібні зірки — його діти,
ІЦедрий вечір... і т. д.

В ПОЛІ, В ПОЛІ ПЛУЖКОК ОРЕ

В полі, в полі плужок оре, ІЦедрий вечір, добрий вечір,
добрим людям на весь вечір.

За тим плужком Господь ходить, ІЦедрий вечір і т. д.

Святий Петро помогає; " "

Божа Мати Їсти носить; " "

Їсти носить, Бога просить: " "

Ори, синку, цюю нивку; " "

Та й посімо пшеничку. " "

ВСЕЛЕННАЯ, ВЕСЕЛИСЯ

Вселенная, веселися,
Бог від Діви днесъ родився,
Во вертепі між бидляти,
Которому ся кланяти,
Царіе (2) приходять.

Ливан, Смирну, злато, дари,
Де принесли тріє царі,
Новородженому Цареві,
Вселенкої Господеві,
Віддають (2) умильно.

Пастиріє прибігають,
Со звірями поклон дають,
Пізнавши Бога рожденна,
Від Марії воплощенна,
Чистої (2) Дівиці.

Ти, Йосифе, не смутися,
Веселіє днесъ родися;
Цей плід Тобі буде в радість,
І в веселіє і в сладість,
Від нині (2) до віка.

НАРОДИСЯ, ХРИСТЕ

Народися, Христе,
У степах на сіні.
Ой, хай зійде ясна зоря
Та на Україні.

Ой, хай зійде зоря,
Хай ючезнуть тіні,
Бо Христос-Бог народився
В нашій Україні.

Серед сліз і горя
Народився нині,
І співають Херувими
Та на Україні.

Просим Тебе, Царю,
Просим Тебе нині:
Народися, Вічний Христе,
Та на Україні!

